

Besluitvorming Raad

Onderwerp	Wegenbeheerplan 2025-2039
Openbaarheid	Openbaar
Zaaknummer	2025-003187
Datum voorstel	18-11-2025
Portefeuillehouder	A. Schoenmaker

Beslispunten

1. Vaststellen van het Wegenbeheerplan 2025-2039 en in te stemmen om de voorziening groot onderhoud wegen in te zetten van 2025 tot en met 2039.

Kosten, baten en dekking

In het Wegenbeheerplan 2025-2039 staat dat in de komende 15 jaar € 66.254.011 besteed dient te worden aan klein onderhoud, groot onderhoud, vervanging en reconstructie, om de wegen te laten voldoen aan het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau (zie blad 14 van 19, Meerjarenplan wegen Actualisatie 2025 – 2039).

Dit bedrag kan budgetneutraal gedekt worden uit de door de raad beschikbaar gestelde budgetten voor klein onderhoud, groot onderhoud en de kapitaallasten die begroot zijn voor vervanging en reconstructie van wegen.

Inleiding

Het wegenplan wordt elke twee á drie jaar geactualiseerd, waarna de financiële gevolgen worden verwerkt in de onderhoudsvoorziening en de investeringskredieten. Het vorige plan dateert uit 2022, daarom is medio 2024 een nieuwe inspectie uitgevoerd.

Op basis van de bevindingen uit de inspectie en het vastgestelde fietsplan 2024 (fietspaden op niveau Basis) is het wegenbeheerplan geactualiseerd voor de periode van 2025 – 2039.

Beoogd effect

Met een vastgesteld wegenbeheerplan kunnen we de gemeentelijke wegen en fietspaden onderhouden op het niveau zoals afgesproken bij vaststelling van de BrinQ-visie en het fietsplan in 2024. Daarmee wordt tevens voldaan aan de verplichtingen van de wegbeheerder volgens de Wegenwet en het besluit begroting en verantwoording (BBV).

Argumenten

- Een wegenbeheerplan maakt het mogelijk om de gemeentelijke wegen en (fiets)paden volgens een bepaalde strategie te beheren en te onderhouden waardoor onze weggebruikers zich veilig kunnen verplaatsen van a naar b.
- Een goed onderhouden wegennet is direct verbonden met belangrijke thema's zoals leefbaarheid, toegankelijkheid, landbouw, transport en recreatie.
- In maart 2018 is de visie op de openbare ruimte (BrinQ) door de gemeenteraad vastgesteld. Uitgangspunt hierbij is dat de openbare ruimte minimaal aan de basisvoorwaarden schoon, heel, veilig en duurzaam moet voldoen. Om dit te bereiken passen we gedifferentieerd onderhoud toe volgens het ambitieniveau van het KOR waarbij gebruik wordt gemaakt van een mix van kwaliteitsniveau op basis en op laag. Het kwaliteitsniveau basis betreft de dorpscentra en de fietspaden, (fietspaden vastgesteld in het fietsplan 2024) de overige wegen worden op kwaliteitsniveau laag onderhouden. Deze onderverdeling vloeit voort uit een in 2011 doorgevoerde bezuiniging (taakstelling van € 400.000 op het beheer van de openbare ruimte). Er is toen specifiek voor gekozen om de dorpscentra en hoofd(fiets)routes op kwaliteitsniveau basis te onderhouden en niet op kwaliteitsniveau laag.

- Met het vast stellen van het fietsplan in 2024 worden alle fietspaden naar niveau basis opgewaardeerd. Hiervoor is eenmalig € 800.000,- beschikbaar gesteld om de achterstand weg te werken.
- Daarnaast vereist het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dat het wegenbeheerplan actueel en vastgesteld is.
- De paragraaf kapitaalgoederen is een verplicht onderdeel is van de beleidsbegroting met als uitgangspunt het in stand houden van kapitaalgoederen. Wanneer uit de paragraaf kapitaalgoederen blijkt dat het wegenonderhoud onder de norm blijft, kan de provincie (onze toezichthouder) besluiten tot preventief financieel toezicht. Dat betekent dat de begrotingswijzigingen vooraf ter goedkeuring moeten worden voorgelegd aan de provincie.
- Het Wegenbeheerplan 2025-2039 is de grondslag voor de voorziening groot onderhoud wegen. Om deze reden dient de raad het beheerplan vast te stellen en in te stemmen met het gebruik van de voorziening groot onderhoud wegen.
- Dit plan betreft een uitvoeringsplan en daarom ligt de bevoegdheid om het plan vast te stellen bij het college. Echter omdat er een voorziening tegenover staat dient volgens het BBV en de accountant de raad deze formeel ook vast te stellen en in te stemmen met het gebruik van de voorziening.

Kanttekeningen

Als wegbeheerder dient de gemeente zich te houden aan de diverse wettelijke kaders en regelgeving.

- **Wegenwet:**
De gemeente heeft een onderhoudsplicht en dient als wegbeheerder zorg te dragen voor behoud van de infrastructuur door tijdig onderhoud te plegen.
- **Wegenverkeerswet:**
Verplicht de gemeente om de veiligheid en functionaliteit van de wegen te borgen.
- **Burgerlijk Wetboek:**
Regelt risico en schuldaansprakelijkheid. De gemeente is aansprakelijk voor schade indien wegen niet voldoen aan redelijke onderhoudsnormen en daardoor gevaar opleveren.
- **Wet Milieubeheer/bouwstoffenbesluit:**
Bevat regelgeving met betrekking tot geluid, markering en het (her)gebruik van bouwstoffen. Dit kan een kostenverhogend effect hebben op beheer en onderhoud.

Indien het onderhoud niet of slechts gedeeltelijk conform het wegenbeheerplan wordt uitgevoerd, brengt dit aanzienlijke risico's met zich mee:

- **Kapitaalvernietiging:** Achterstallig onderhoud leidt op termijn tot hogere herstelkosten.
- **Verhoogd veiligheidsrisico:** Het aantal wegen waarvan de veiligheid niet kan worden gegarandeerd zal toenemen.
- **Toename van aansprakelijkheidsclaims:** Slecht onderhouden wegen vergroten de kans op ongevallen en juridische claims.
- **Hogere structurele onderhoudskosten:** De behoefte aan ingrijpende onderhoudsmaatregelen zal toenemen, wat extra budget vereist.
- **Verslechtering van comfort en toegankelijkheid:** Verminderde wegkwaliteit beïnvloedt het gebruiksgemak voor inwoners en bezoekers.
- **Verhoging van kosten voor klein onderhoud en klachtafhandeling.**
- **Niet voldoen aan de uitgangspunten van de BrinQ-visie.**

Financiële risico's:

Op basis van de nota reserves en voorzieningen 2024 stelt de raad de voorziening beschikbaar voor de looptijd van het onderliggende beheerplan. Mocht er onverhoopt meer uitgegeven worden aan onderhoud van het wegen areaal dan in het plan begroot is, bestaat de kans dat de voorziening niet toereikend is. In dit geval zal de raad tijdig geïnformeerd worden.

Communicatie

Na vaststellen van het plan zal de informatie op de website bijgewerkt worden.

Inwonersparticipatie

De inwonersparticipatie is niet van toepassing

Dit is een verplichting uit de wegen wet en vastgestelde kaders op de diverse niveaus onderhoud
niveaus vastgesteld in BrinQ

Bijdrage aan Global Goals (SDG)

Waardig werk en economische groei

Industrie, innovatie en infrastructuur

Leven op het land

Bijlage(n)

Wegenbeheerplan 2025-2039

RAADSBSLUIT

Onderwerp	Wegenbeheerplan 2025-2039
Openbaarheid	Openbaar
Zaaknummer	2025-003187
Datum voorstel college	18 november 2025

**De raad van de gemeente Westerveld,
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders,**

BESLUIT

1. Vaststellen van het Wegenbeheerplan 2025-2039 en daarmee in te stemmen om de voorziening groot onderhoud wegen in te zetten van 2025 tot en met 2039.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering.
Datum:

Namens de gemeenteraad van Westerveld,

Griffier
R. Weernekens

Voorzitter
J. Spoelstra